

**ARCHITEKT
ROKU '23**

**ARCHITEKT
OBCE '23**

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

V 15. ročníku soutěže Architekt roku 2023 vybrala odborná porota pět finalistů. Jedná se o architekty, kteří se v období uplynulých pěti let svým přístupem významně zasloužili o architekturu v České republice, ať již vynikající tvorbou či podporou kvalitní architektury a profese. Ocenění laureáta a slavnostní vyhlášení výsledků soutěže proběhlo 12. září 2023 v Centru architektury a městského plánování (CAMP) v Praze.

Každoročně udělované odborné ocenění Architekt roku upozorňuje na význam a důležitost architektury pro náš život a kulturní rozvoj společnosti a rovněž na výjimečnou roli architektů, kteří úroveň výstavby svou činností zásadním způsobem ovlivňují. „Od svého založení je cílem ceny šíření osvěty a propagace kvality nejsoučasnější české architektury. Cena Architekt roku tedy není oceněním za celoživotní dílo, ani by neměla připomínat životní jubilea. Její snahou je ocenit významný počín v oblasti architektury z posledních pěti let,“ říká Martin František Přívětivý, generální ředitel a místopředseda představenstva ABF, a.s.

Odborná porota

prof. Ing. Mgr. Akad. arch. Petr Hájek
Ing. arch. Stanislav Fiala
prof. Ing. arch. Zdeněk Fránek
Doc. Ing. arch. Petr Stolín
Akad. arch. Ladislav Kuba
a Ing. arch. Tomáš Pilař

ARCHITEKT ROKU'23

ARCHITEKT ROKU 2023

Ivan Kroupa

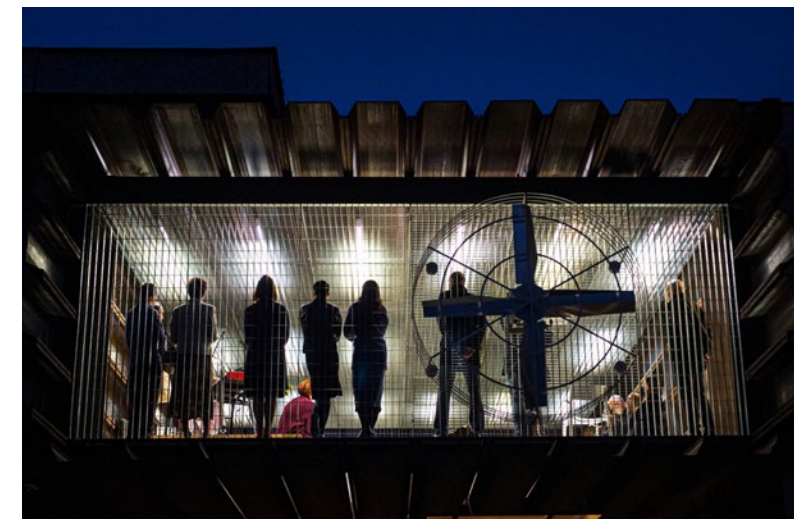
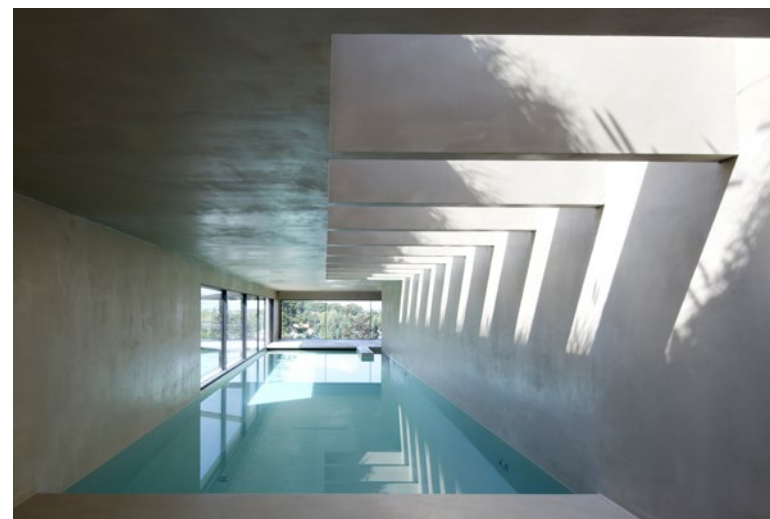
Vystudoval FA ČVUT v Praze (1980–1985), navázal v roce 1989 praxí v Londýně, Paříži a Barceloně. Nezávislou praxí zahájil v roce 1990. V letech 2002–2008 působil jako vedoucí ateliéru na FA ČVUT v Praze, následovalo vedení ateliéru na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze (2008–2022). V roce 2019 získal Cenu Ministerstva kultury za přínos v oblasti architektury, opakovaně byl nominován na Mies van der Rohe Award (2009, 2014) a Berliner Kunstpreis, Förderungspreis Baukunst (2001). Mezi nejvýznamnější projekty jeho týmu patří např. Obřadní síň v Týnci nad Sázavou, bytový dům RCP Karlín, Technologická budova Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, Centrum současného umění DOX, Hemodialyzační centrum B Braun v Praze na Bulovce nebo Tiskárna a galerie tisku Karmášek v Českých Budějovicích.

ARCHITEKT ROKU 2023

Laureát ceny Architekt roku

Ivan Kroupa

Odůvodnění poroty:

Ivan Kroupa je velkým jménem současné české architektury. I přes nevelké množství jeho realizací je každá ikonou s nejvyšší architektonickou hodnotou a jasně čitelným rukopisem. Vždy unikátní prostorová řešení jdou ruku v ruce s precizním výběrem materiálů v jejich syrové podobě. Jeho guerillová architektonická tvorba je o emocích,

individuální práci na každém zadání a nekompromisnosti, říká, co si myslí, dělá, co musí, tvoří minimalisticky, ale expresivně. Z Kroupových mistrovských děl lze jmenovat například českobudějovickou slavnou Karmáškovu tiskárnu, pražskou Galerii DOX nebo nejnověji budovu Vysoké školy uměleckoprůmyslové, taktéž v Praze.

**Roman
Koucký**

Odůvodnění poroty:

Práce Romana Kouckého a jeho spolupracovnice Šárky Malé zahrnuje nebývale rozsáhlou škálu témat a měřítek od architektonického detailu až po velký urbanismus. Realizace Besídky a Fárova domu ve Slavonicích překvapují výtvarnými detaily, ve kterých lze objevovat stále nové významy a odkazy k historii. Náměstí ve Slavonicích je dokonalým předobrazem současného přístupu k tomuto tématu. Velké stavební realizace jejich mostů v Ústí nad Labem, Českých Budějovicích a v Praze jsou nekompromisně důsledné. Absolutní urbanistické vize Romana Kouckého jsou zcela originální a nemají obdoby nejen v českém prostředí. Úsilí o absolutno sebou nutně nese i jistotu nikdy nekončícího zápasu.

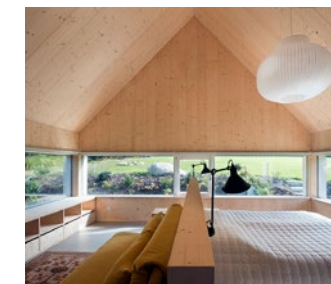
Studoval na Fakultě architektury ČVUT (1980–1985). Do roku 1990 pracoval v Ateliéru 7 Projektového ústavu hlavního města Prahy. Dva roky působil jako odborný asistent na Škole architektury AVU v Praze u Emila Příkryla. V roce 1991 založil vlastní architektonickou kancelář, rok poté spoluzaložil vydavatelství Zlatý řez. Na FA ČVUT v Praze začal pracovat v roce 1998, v letech 2010–2012 byl vedoucím Ústavu nauky o budovách, od roku 2006 zde přednáší a vede ateliér. Je autorem řady odborných statí a knih o architektuře a urbanismu a držitelem desítek ocenění. Od roku 2012 byl vedoucím Kanceláře metropolitního plánu a následně ředitelem Sekce plánování města na Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy. Samostatně nebo se svými spolupracovníky zpracoval více než 200 projektů různého charakteru, z nichž asi čtvrtina byla realizována – např. Mariánský most v Ústí nad Labem (1998), Dlouhý most v Českých Budějovicích (1998), rekonstrukce Fárova domu ve Slavonicích (1999), Trojský most v Praze (2013), Integrovaná střední škola technická a ekonomická v Sokolově (2012) a desítky územních a regulačních plánů.

**Markéta
Cajthamlová**

Odůvodnění poroty:

Markéta Cajthamlová patří již tři dekády mezi nejvýraznější české architektky. Je známá především jako autorka řady skvělých rodinných domů a vil, ať už okázalých nebo skromnějších, navrhovala ale také polyfunkční domy a bytové domy. Pro její rukopis je typický cit pro materiál, zejména dřevo, a dotažení stavby do posledního detailu. Domy jsou praktické, uživatelsky přátelské, s dobrými proporcemi vnitřních prostor. Její architektura je neokázalá a nadčasová. Vychází vždy z jemného dialogu mezi domem, místem a klientem.

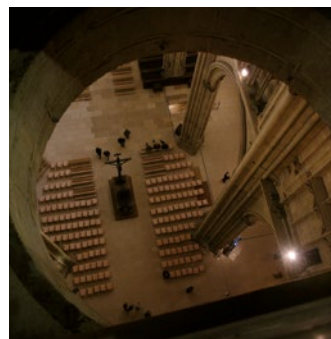
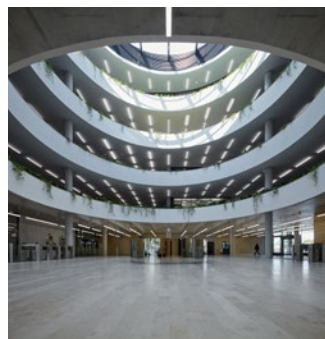

Vystudovala Fakultu architektury ČVUT v Praze a navázala doktorským studiem na Škole architektury AVU. Praxi získala ve Studiu Shape, D.A. Studiu a v ateliéru Perkins & Cheung Architects LTD ve Vancouveru. V roce 1991 založili společně s architektem Lvem Lauermannem vlastní architektonickou kancelář, kterou po jeho smrti od roku 1999 vedla sama. Působila v akademickém prostředí jako asistentka v ateliéru Ladislava Lábusa na FA ČVUT v Praze a jako členka Vědecko-umělecké rady fakulty, je držitelkou několika ocenění. Mezi jejími nejznámějšími pracemi najdeme především desítky nadčasových rodinných domů, např. rodinný dům v Říčanech (1999), v Černošicích (2000), v Konárovicích (2005), wellness domek v Chotětíně (2017), rodinný dům v Praze 6 (2018), rekonstrukci barokního rodinného domu v Třeboni (2019) nebo chatu v Jizerských horách (2022).

FINALISTÉ ARCHITEKTA ROKU 2023

Roman
Brychta

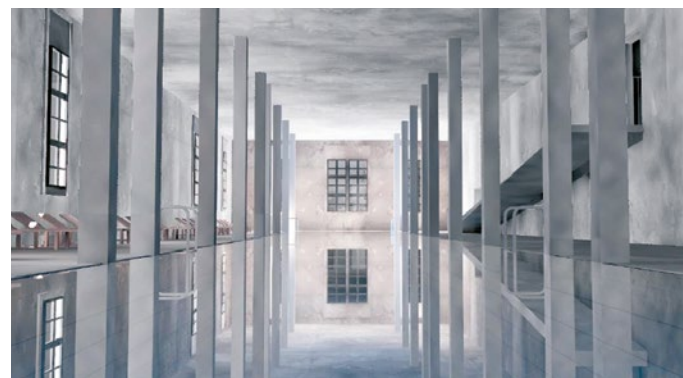

Odůvodnění poroty:

Roman Brychta je dlouhodobě výraznou osobností na scéně české architektury. Velkou část profesní dráhy působil jako protagonista ateliéru Projektil, který se do povědomí veřejnosti zapsal hlavně budovou Národní technické knihovny nebo unikátním chrudimským projektem konverze kostela na galerii barokních soch. Od roku 2020 vede vlastní ateliér Roman Brychta architekti, kde pokračuje ve své filozofii udržování přehledu o nových inovativních technologiích a intenzivního zkoumání kontextu věcí, což navíc doplňuje ve svém osobním přístupu o hlubokou empatii a lidskost. V jeho dlouhodobé pedagogické činnosti je zřetelná linka mistrovského přístupu, kdy předává své osobní zkušenosti, které za ním jasně stojí. Je tak dobrým průvodcem mladé generace budoucích architektů.

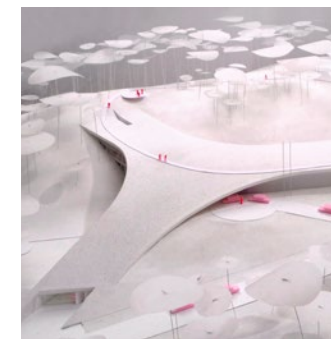
Studoval na FA ČVUT v Praze, kde aktivně prožil „same-tovou revoluci“, a jediné, co ho poté na fakultě drželo, bylo studium u Martina Roubíka. V roce 1991 byl přijat na Školu architektury Emila Přikryla na AVU, kterou absolvoval v roce 1995. V rámci náhradní civilní vojenské služby prošel „postgraduálním studiem architektury“ v Galerii Jaroslava Fragnera v Praze. Do roku 2002 spolupracoval s architektem Václavem Králíčkem. V roce 2002 založil s kolegy společnost Projektil architekti. Od roku 2011 vede ateliér Architektura 4 na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, kde byl v roce 2021 jmenován profesorem. V roce 2020 založil vlastní ateliér Roman Brychta Architekti. Je držitelem tuzemských i zahraničních ocenění, např. za Středisko ekologických aktivit Sluňákov (2007), Národní technickou knihovnu (2009), Regionální centrálu ČSOB v Hradci Králové (2021) atd.

FINALISTÉ ARCHITEKTA ROKU 2023

Marek
Chalupa

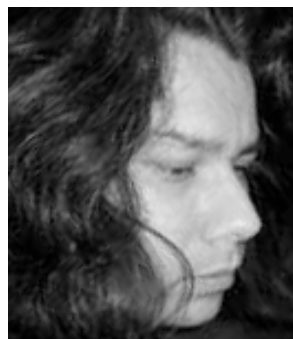
Odůvodnění poroty:

Marek Chalupa spolu s bratrem Štěpánem navrhoval řadu staveb, které jsou charakteristické jasným konceptem a důsledným zpracováním detailu. Nejvýraznějšími stavbami jsou pavilon České republiky na Expo 2000, vestibul stanice metra Kolbenova a především hotel Metropol na Národní třídě, u něhož nelze přehlédnout jeho hi-tech karoserii celoprosklenou technologickou fasádou. Otevřená hala hotelu nechává proniknout pulsující město doslova do svých útrob. Rozsáhlý stavební program budovy banky ČSOB v Radlicích je rozložený do struktury menších pavilonů, které jsou kladené po vrstevnicích a zapuštěné do svahu. Krajina prostupuje do dvorů a do dvorany, její organické atributy se na budově obtiskují. Silné vize a koncepty Marka Chalupy byly úspěšné v architektonických soutěžích, svoje zkušenosti předává studentům jako vedoucí ateliéru na fakultě architektury ČVUT.

Vystudoval Fakultu architektury ČVUT v Praze (1986–1992). V letech 1993–1995 pracoval jako architekt v A.D.N.S. architekti, poté byl v letech 1995–2006 partnerem v ateliéru d u m architekti. Od roku 2006 vede se svým bratrem Štěpánem ateliér Chalupa architekti. Marek Chalupa patří více než čtvrt století mezi špičku v oboru. Do povědomí se dostal především vítězným návrhem Pavilonu ČR na EXPO 2000 v Hannoveru. Mezi další úspěšné realizace lze zařadit Vestibul stanice metra Kolbenova v Praze (2001), Rekonstrukci viničního altánu Gröbovka v Praze (2004), hotel Metropol v Praze (2007) a také novou centrálu ČSOB v pražských Radlicích (2019). Jeho stavby byly opakovaně nominovány na Mies van der Rohe Award a další ocenění. Působí také jako pedagog na FA ČVUT v Praze.

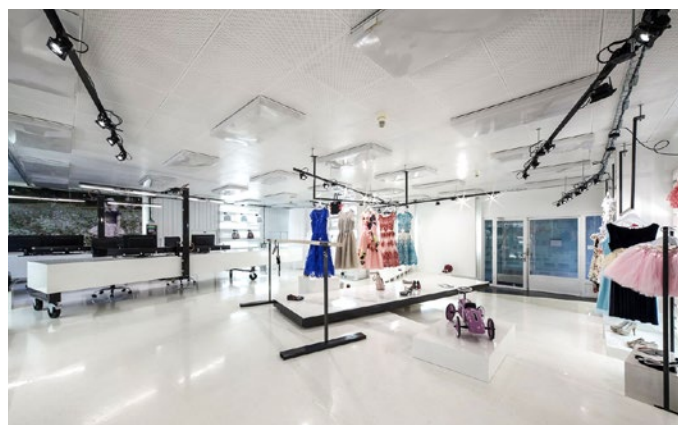

Jiří
Zhoř

Odůvodnění poroty:

Architekt Jiří Zhoř byl zcela ojedinělým tvůrcem nejen na české scéně, ale i v měřítku toho nejlepšího, co dnes nabízí světová architektura. Byl tvůrcem převážně interiérů takové síly, výrazové intenzity a ryzosti, že snese co do struktury zakázek, detailnosti provedení a tvůrčího přístupu srovnání s italským velmistrem Carlo Scarpou. Jeho tvorba však byla syrová, odhalující na kost, artikulovaná k jasné čitelnosti všech konstrukčních článků, brutální, přitom nesmírně jemná a poetická. Jeho interiéry se dají číst a tato četba přináší zážitek podobný zážitku z prožívání výtvarných prací Antonia Tapiése. Z mnoha jeho prací můžeme připomenout dvě brněnské existující realizace v pasáži Komerční banky na náměstí Svobody. Osově symetricky umístěné ateliéry módního salonu a kadeřnictví.

Bohužel díky struktuře práce Jiřího Zhoře jeho díla postupně zanikají. Ostatně podobně jak v tichosti, náhle, zcela mlád nás opustil i on sám.

Během slavnostního vyhlášení ceny Architekt roku byla letos poprvé předána i Cena časopisu INTRO, kterou získal park Zdeňka Kopala v Litomyšli, jež navrhla architektka Eva Wagnerová ve spolupráci se společností ENVICONS. Na Cenu časopisu INTRO bylo v letošním prvním ročníku nominováno celkem 38 realizací z České republiky a Slovenska, do užšího výběru postoupilo 12 z nich. O konečném vítězi rozhodl Petr Volf, novinář a spisovatel zabývající se dlouhodobě výtvarným uměním, architekturou a designem.

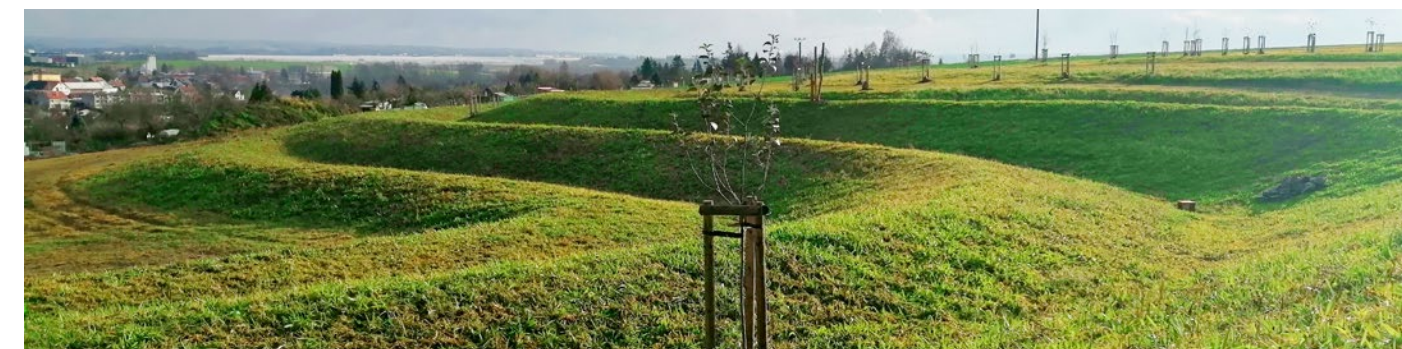
Na cenu byly nominovány realizace, které byly v časopise INTRO publikovány od března 2020 (INTRO 11) do března 2023 (INTRO 20), tedy v rámci posledního uzavřeného materiálového cyklu. Na výběru děl, jež se na stránky INTRA dostanou, se podílejí nejen redaktoři časopisu v čele s šéfredaktorem Martinem Vernerem, ale také redakční rada ve složení Zdeněk Fránek, Petr Hájek, Ján Stempel, Petr Stolín a Petr Šmídek.

„Časopis INTRO se již od roku 2016 snaží mapovat světovou architektonickou scénu s cílem zvýšit zájem veřejnosti o architekturu a pozvednout její úroveň. Za dobu existence našeho časopisu vzniklo u nás i ve světě mnoho pozoruhodných realizací, které jsou právem považovány za následoványhodné příklady kvalitní architektury. O takových příkladech by se mělo nejen psát, ale také by měly být po zásluze oceněny,“ vysvětluje Jan Hejhálek, vydavatel časopisu INTRO, který je dlouhodobým partnerem ceny Architekt roku.

Odůvodnění:

Park Zdeňka Kopala v Litomyšli je výjimečným příkladem sofistikované krajinné architektury jednadvacátého století, která propojuje hned několik rovin. Chrání blízkou rezidenční čtvrť a budoucí dům seniorů před záplavami z přívalových dešťů, pomáhá udržet vodu v krajině, dává obyvatelům možnost načerpat síly a relaxovat, umožňuje hry a poznávání, nabízí výhledy ze speciálních stanovišť a soustavu cest lemovanou stovkami stromů a keřů. Opravuje chyby minulosti, nově definuje celou lokalitu, dodává jí čerstvou energii. Architektka Eva Wagnerová (spolu s firmou ENVICONS) vytvořila ekonomicky dostupný model k uchopení, který lze uplatnit i jinde. Projekt – tak potřebný v současné, klimaticky rozkolísané době – svým komplexním pojetím dokazuje, že architektura nejsou jenom domy, ale že neméně důležité je i prostředí, jež je obklopuje. Jinak také potvrzuje známou věc, totiž že Litomyšl je oproti jiným městům a obcím stále nejméně o krok napřed.

ARCHITEKT OBCI '23

Nedílnou součástí soutěže Architekt roku je také ocenění Architekt obce udělované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, Svazem měst a obcí ČR, časopisem Moderní obec, ve spolupráci s Českou komorou architektů a Asociací pro urbanismus a územní plánování ČR. Cílem soutěže Architekt obce je ocenění tandemu architekt – obec a vyzdvihnutí jejich rolí při procesu výstavby a spolupráce vedoucí ke vzniku kvalitního prostředí.

„Ocenění Architekt obce ukazuje, že spolupráce samospráv a architektů je velmi přínosná pro kvalitu prostředí v našich obcích a napomáhá jejich rozvoji správným směrem. Ministerstvo pro místní rozvoj je gestorem Politiky architektury a stavební kultury České republiky, jejímž cílem je podporovat utváření přívětivého, udržitelného a krásného prostředí, které podporuje společné aktivity tamních obyvatel a vytváří nová místa k setkávání. Soutěž Architekt obce prezentuje příklady obcí, kde se to daří,“ vysvětluje Ivan Bartoš, místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj.

ARCHITEKT OBCI 2023

Finalista soutěže Architekt obce 2023

Trojanovice

Architekt: doc. Ing. arch. Kamil Mrva, Ph.D.
Starosta: Mgr. Jiří Novotný

Odůvodnění poroty:

Soutěžní porota ocenila patnáctiletou spolupráci architekta Kamila Mrvy a jeho týmu s obcí Trojanovice, během níž se podařilo obnovit několik lokalit i obecních objektů: informační centrum, prodejnu potravin, obchodní jednotky v bývalých garážích. Architektovu péči dostaly i menší, zato pro veřejný prostor a obyvatele důležité zásahy: veřejná prostranství, rekonstrukce fasád obecních objektů, zastávka, zázemí fotbalistů, bufet, mobiliář atd. Mnohé z nich se podařilo realizovat. Kamil Mrva do lokality přivedl studenty na Letní školu architektury a inicioval vznik Manuálu užívání veřejného prostranství pro Pustevny a Radhošť, ležící v katastru obce. Trojanovice s Kamilem Mrvou mohou připomínat valašskou obdobu švýcarského Vriny, kde též jediný architekt (G. A. Caminada) dlouhodobě, samostatně a na světové úrovni pečuje o jednu odlehlou horskou obec. Vedení Trojanovic patří ocenění za to, jak spolu s architektem promýšlí udržitelný rozvoj prostředí a krajiny obce i její vizi pro 21. století.

ARCHITEKT OBCI '23

ARCHITEKT OBCI 2023

Vítěz soutěže Architekt obce 2023

Dolní Břežany

Obecní architektka: Ing. arch. Anna Šlapetová
Starostové: Ing. Věslav Michalík, CSc. (2004–2022)
a Mgr. Matěj Novák (2022–dodnes)

Odůvodnění poroty:

Dolní Břežany zřídily funkci městské architektky zastoupené Annou Šlapetovou v roce 2003. Dvacetiletá spolupráce samosprávy v čele s aktivním starostou a této architektky vedla k tomu, že se z obyčejné obce stalo místo, které je v České republice po Litomyšli druhé nejcitovanější z hlediska úspěšného rozvoje veřejného prostoru a území jako celku. Břežanům se postupně podařilo opustit roli vesnické noclehárny na periferii Prahy. Vzniklo nové centrum obce s náměstím a parkem, škola s tělocvičnou, základní umělecká škola, zvelebil se veřejný prostor kolem obecního úřadu a revitalizoval se zámek, postaven byl nový parkovací dům i hřbitov. Na místě zaniklého zemědělského areálu vyrostla dvě špičková výzkumná centra ELI Beamlines a HiLASE spadající pod Fyzikální ústav Akademie věd ČR. Nejvyšší patra vědy korespondují s oceňovanou architekturou obou staveb a do obce přinášejí světový rozměr. Ukázkový přístup obce koordinovaný obecní architektkou zahrnuje organizaci soutěží, rozvoj území vedený obcí namísto ponechání aktivit čistě na iniciativě developerů, péči nejen o jádrové sídlo, ale i o další části obce, a spolupráci s širokým spektrem českých i zahraničních architektů.

ARCHITEKT ROKU'23

GENERÁLNÍ PARTNER

AVT GROUP

HLAVNÍ PARTNEŘI

ALUPROF
ALUMINIUM SYSTEMS

SAINT-GOBAIN

PARTNEŘI

AGC

GOOPAN
Stavíme domy srdcem

bema tech

Greats.

:hager

KPP
LIVING FOR FLOORING

M&T
manufacture 1997

mmcité

SILNÁ JAKO BÝK
STŘECHA • FASÁDA • SOLÁR

sto
Stavět zodpovědně.

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

INTRO®

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

archiweb.cz

ERA21

moderní
obec

ARCHITECT+

STAVITEL

EARCH.

PROPAMÁTKY
PORTÁL - ČASOPIS

ARCHITEKT OBCE '23

PARTNER

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

ZÁŠTITA

Momenty dějin – panoramatická projekce
mezi budovami Národního muzea

Velký obraz, světlo a zvuk. V AVT Group koncentrujeme pod jednou
střechou kompletní tým certifikovaných odborníků z oblastí
AUDIOVIZUÁLNÍ TECHNIKY, ELEKTROAKUSTIKY, BROADCASTU,
SCÉNIKÉHO OSVĚTLENÍ, PROSTOROVÉ AKUSTIKY
A AKUSTICKÝCH MĚŘENÍ A DIGITALIZACE BUDOV.

Integrujeme nejnovější technologie do současného světa promyšleně,
precizně a s otevřenou infrastrukturou připravenou pro další vývoj.
Rozumíme uživatelům a stejně srozumitelná jsou pro ně i naše řešení.

Naši vizuální a zvukovou stopu uvidíte a uslyšíte napříč trhem v divadlech,
kongresových a multifunkčních sálech, administrativních budovách,
vzdělávacích pracovištích, ale i ve sportovních halách nebo na letišti.

Konzultujeme

První kontakt s klientem, naslouchání
a diskuze s ním je pro nás klíčovým
momentem, který nám napoví,
co potřebuje ještě před samotným
spuštěním projektu.

Projektujeme

Projektovou dokumentaci zpracová-
váme vždy v souladu se zákonem
o veřejných zakázkách, včetně BIM
modelování.

Měříme

Provádíme všechny druhy autorizovaného měření hluku a scanujeme
objekty pro další zpracování jejich
digitálních dvojčat.

Navrhujeme

Našemu zákazníkovi vždy předkládáme
řešení, které odpovídá současným
trendům, je otevřené a snadno rozšiř-
itelné. Klademe důraz na globální
přístup k jeho místním potřebám.

Realizujeme

Celý instalovaný systém je vždy maxi-
málně uživatelsky přívětivý, obsluhu
technologií dle potřeby zaškolíme
a poskytneme technickou podporu.

avtg.cz

TV Prima

Kompletně nové divadelní technologie v Janáčkově divadle

Vestavba multifunkčního sálu do dvorany
Císařských lázní, Karlovy Vary

POŘADATEL | KORESPONDENČNÍ ADRESA:

ABF, a.s. | Dělnická 213/12 | 170 00 Praha 7 – Holešovice

www.architektroku.cz